

v evropské politice (27. 2. – 5. 3. 2017)

Událost týdne:

27. února informoval server BBC News, že Turecko zadrželo turecko-německého novináře německého deníku Die Welt Deniz Yücel, jehož viní z šíření teroristické propagandy a podvracení vlády. Yücel informoval o uniklých emailech ministra energetiky a zetě tureckého prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana Berata Albayraka, které měly zdůrazňovat Albayrakův vliv. Podle Erdogana je Yücel německým špiónem podporujícím separatistickou Stranu kurdských pracujících (PKK). To Německo striktně odmítá a požaduje Yücelovo propuštění.

1. března schválila britská horní komora parlamentu – Sněmovna lordů – dodatek k zákonu o zahájení brexitu, který zaručuje občanům EU právo zůstat v Británii i po jejím vystoupení z EU. Britská vláda i Dolní sněmovna přitom apelovaly na Sněmovnu lordů, aby dodatek s jednostranným britským závazkem vůči unijním občanům nepodpořila. Zákon se schváleným dodatkem se vrací do Dolní sněmovny a podle některých komentátorů by mohl pozdržet aktivaci článku 50 Lisabonské smlouvy, k níž má dojít do konce března.

1. března informovala agentura ČTK, že norský odvolací soud odmítl obvinění pravicového extremisty a atentáčníka Anderse Breivika, podle nějž porušuje Norsko přísnými bezpečnostními opatřeními a samovazbou jeho práva. Soud tak zamítl loňský verdikt soudu nižší instance, podle nějž není dlouhodobá vazba v izolaci slučitelná s lidskými právy. Podle odvolacího soudu však samovazba zamezuje využití násilí ze strany Breivika i ze strany spoluvězňů vůči Breivikovi. Breivik se hodlá odvolat.

1. března reagovali separatisté na východě Ukrajiny na trvající blokádu železničních tratí z Donbasu převzetím kontroly nad několika desítkami ukrajinských dolů a průmyslových podniků, které leží na území ovládaném proruskými povstalci. Podle Kyjeva se jedná o nezákonné znárodnění. Blokádu železničních tratí zahájili již v minulém měsíci ukrajinští aktivisté protestující proti tomu, aby ukrajinské elektrárny nakupovaly uhlí od separatistů.

2. března zrušilo německé město Gaggenau plánované vystoupení tureckého ministra spravedlnosti Bekira Bozdaga, v němž se měl vyslovit pro kontroverzní ústavní změny vedoucí k posílení pravomocí tureckého prezidenta, o nichž mají rozhodnout Turci v dubnovém referendu. Radnice města ospravedlnila tento krok obavou o bezpečnost lidí v důsledku nadměrného zájmu o akci. Bozdag v reakci zrušil setkání se svým německým protějškem Heikem Maasem a Ankara si předvolala německého velvyslance. Podle řady německých politiků nejsou chystané ústavní změny v Turecku v souladu s demokratickými principy.

3. března byl zveřejněn výzkum agentury Odoxa, podle nějž by i v prvním kole jarních francouzských prezidentských voleb zvítězil nezávislý kandidát Emmanuel Macron s 27 % hlasů nad kandidátkou krajní pravice Marine Le Penovou, jež by získala 25,5 % hlasů. Dosavadní výzkumy přitom v prvním kole prezidentských voleb favorizovaly právě Le Penovou, která měla prohrát až v druhém kole se svým protikandidátem.

4. března navrhla polská vláda jako kandidáta na funkci předsedy Evropské rady europoslance Jacka Saryusze-Wolského a nepodpořila tak setrvání současného polského předsedy Donalda Tuska ve funkci, což avizovala již v předcházejících týdnech. Saryusz-Wolski byl stejně jako Tusk členem opoziční Občanské platformy, ta ho však v reakci na jeho kandidaturu vyloučila ze svých řad. Saryusz-Wolski i vládní strana Právo a spravedlnost (PiS) kritizují Tuska za neloajlní přístup k vlastní zemi.

Telegraficky

- Dne 2. března vyzvali premiéři zemí visegrádské čtyřky Evropskou komisi, aby se věnovala problému rozdílné kvality potravin v zemích EU.
- Dne 2. března zrušil Evropský parlament poslaneckou imunitu předsedkyně francouzské krajně pravicové Národní fronty (FN) Marine Le Penové kvůli zveřejnění videí teroristické organizace Islámský stát s násilným obsahem v prosinci 2015. Nyní je tak Le Penová trestně stíhatelná.

© CEVRO, z. s. 2017

www.cevro.cz, info@cevro.cz

Zpracovala: Natálie Maráková

